

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIV.

V Celovcu, 20. velikega srpana 1895.

Štev. 23.

Zakaj propada kmečki stan?

Vlada je bojda sklenila, jeseni sklicati „kmetijsko enketo“, to je, povabila bo na posvetovanje nekajkušenih mož, da se pogovorijo, zakaj da se kmetom vedno huje godi, in kako bi se jim dalo pomagati. Dolgo je trpelo, prej da so kmečke pritožbe prišle do vladnih ušes; zdaj, ko že vrabci na strehah kmetu smrtno pesem čivkajo, hoče vlada še lažje pozvedovati, kako se kmetom godi, ko bi imela to že davno sama vedeti! Če si judovski bogataši kaj izmislijo, na pr. uravnanje valute ali podporo za Lloyd in sploh kaj takega, kjer bogatašem spet nekaj milijonov v malho pade, za to se vselej strašno mudijo, na nos na vrat mora državni zbor dotično stvar skleniti. Kar bi imelo pa kmetom koristiti, kakor na pr. Falkenhaynov predlog o kmetijskih zadrukah in rentnih domovih, kaj takega se zavlačuje od leta do leta; kajti spekulantom, ki imajo pri nas prvo besedo, ni prav, da bi si kmet opomogel in se odtegnil njihovim grabeljivim rokam. Ker imamo v Avstriji tako žalostne skušnje, zato tudi zdaj nemamo veliko zaupanja do te kmetijske enquete. Če bi prav enketa stavila najboljše nasvete, bogataši in spekulanti ter njih zvesti pomagači, nemški liberalci, bodo že poiskali vse očitne in skrite pripomočke, da se stvar zopet zavleče ali pa v državnem zboru tako na slabo predela, da kmetom ne bo več v korist. Največa nesreča za kmete je krivični volilni red, da imajo v državnem zboru in tudi po mnogih deželnih zborih premalo poslancev, da vselej le to obvelja, kar hočejo graščaki, tovarnarji in mesni liberalci, nikdar pa to, kar bi bilo kmetom v prid. To se je videlo v koroškem deželnem zboru, kako hitro so se liberalni poslanci oglasili zoper novo domovinsko postavo, ki bi bila kmetiskim občinam nekaj olajšav prinesla.

Vendar obupati človek ne sme; morda bodo visoki gospodje vendar enkrat spoznali, da se mora za kmeta nekaj storiti, in da bo tedaj kmetijska enketa vendar nekaj dobrega sadu obrodila. Da se ta zadeva tudi med Slovenci v razgovor spravi, hočemo danes nekoliko premišljevat, kaj kmeta najbolj uničuje in kako bi mu bilo pomagati.

Gotovo je, da poljanske kmete, ki so prej svoje stroške pokrivali z žitnim pridelkom, najbolj morijo nizke žitne cene. Žitne cene so začele

padati, ko so začeli žito uvažati iz Amerike in Indije. Liberalni nauki o prosti kupčiji so dali kmetu prvi udarec. Za naše cesarstvo je sploh nespametno, da je kdaj dovolilo uvažanje tujega žita, naj bo že iz Amerike ali Rusije ali Rumunije ali Srbije ali Indije, kajti Avstro-Ogerska pridelala sama dovolj žita za svojo potrebo. Ko bi se meje za tuje žito zaprle, imeli bi sicer največ dobička Ogrri in Hrvatje, kjer se pridelala mnogo žita; pa če bi si ogerski kmetje opomogli, to bi se dalo tudi drugim avstrijskim deželam, ki se pečajo bolj z obrtnijo, v korist obrtni s tem, da bi se prepovedalo tudi uvažanje obrtnih izdelkov, tako bi bili Ogrri prisiljeni, obrtne izdelke, kakor sukno, platno, kotonino, železnino, razno orodje, stroje, steklo itd. naročati iz zapadne polovice cesarstva (iz Dunaja, iz čeških dežel, iz Štajerske in Koroške itd.). Tudi živine ima Avstrija dovolj za svojo potrebo, in da ima živina še nekaj cene, zahvaliti se imamo modri naredbi, da je ruska in rumunska meja za živino zaprta; laške in nemške meje pa za živino ni treba zapirati, ker imajo Nemci in Lahi sami premalo živine in jo še pri nas kupujejo. — Če so pa že državniki videli, da se kmetu vedno slabše godi, bilo je nespametno, krivično in neusmiljeno, da so mu davke vedno bolj poviševali. Potem so prišle pa še dežele in občine in so na direktne davke nakladale svoje deželne in občinske doklade. Zakaj si dežele ne poiščejo drugih dohodkov, zakaj se mora vse na direktne davkoplačevalce zvaliti, ki so itak že preobloženi? Koliko je bogatih in premožnih ljudi, ki ne plačujejo nobenih davkov, toraj tudi nobenih doklad! Zakaj pa teh ne vidijo? Zakaj ne pobirajo deželnih doklad od nepotrebnih strežajev, konjev in psov? — Veliko kmeta stanejo tudi dragi posli. Čeravno so kmetovi dohodki od leta do leta slabši, posli zahtevajo vendar zmirom višje plače in boljše hrano. — Posli sicer ne bodo več na manjše plače nazaj šli; če pa hoče država kmetom pomagati, se to lahko zgodi s tem, da jim davke zniža. Kakor so kmetje zdaj na slabem, morali bi se jim davki vsaj za polovico znižati. Tudi to je že stara tirjatev kmetiskih prijateljev, da naj bi se znižale prepisnine ali primščine, kedar preide posestvo od očeta na sina ali iz ene roke v drugo. Te visoke prepisnine so velika krivica, če se pomisli, kako je marsiktera taka kmetija zadolžena, tako da sin dostikrat pre-

mišljuje, ali bi jo prevzel, ali bi jo rajši prepustil mlajšemu bratu. — Dostikrat tudi oče svojega sina zakoplje v dolgove s tem, da drugim otrokom zapiše prevelike dote. Mladi gospodar se mora potem celo življenje mučiti, prej da vse te dote izplača; največkrat pa nekaj dolga svojemu sinu zapusti, ki mora spet svoje brate in sestre izplačati, tako da dolgov nikoli ni konca. Dedno pravo na kmetih se mora na vsak način predelati. Kjer je dosti otrok, smo mi za majhne dote; ker bi bila pa tudi to krivica, da bi eden vse dobil, drugi pa nič, zato smo mi te misli, da bi se morala bratom in sestram pustiti nekaka servitutna pravica na hiši, da bi do smrti še nekaj pravice imeli do očetovega doma, namreč to pravico, da bi bil brat gospodar zavezan, svojega brata v slučaju bolezni, popolne onemoglosti in starosti k sebi v hišo vzeti in z najpotrebnejšim preskrbeti, pa le v tem slučaju, ako bi bil dotični brat ali sestra brez vsega premoženja. — V obče pa se nam zdi, da ima sedanji kmet preveč samostojnosti in premalo zaslobe, to se pravi, preveč ima prostosti in svobode, kedar hoče dolgove delati; kedar ga pa ta „svoboda“ tako daleč pripravi, da pride dragim advokatom in notarjem v roke, nazadnje pa še ob hišo, takrat pa ne najde nikjer nobene pomoči. Da je kmet absoluten gospodar svojega posestva v strogem smislu rimskega prava, da sme početi kar hoče, zapravljati, lahkomišljene dolgove delati in tudi vse prodati zoper voljo svoje žene in svojih otrok, to ni dobro. To bi moralo sploh prepovedano biti, kak dolg na posestvo uknjžiti; kmetje bi morali imeti samo osebne kredit na pridelke. Kdor je priden, pošten in varčen, bo tudi potem še na posodo dobil v potrebi, v varstvo pa zastavi pridelke tistega leta; le pridelki se mu smejo zarubiti, ko bi dolga ne plačal, nikdar pa hiša in zemlja ali živina ali orodje. Če pa kmet posestvo prodati hoče, bi morala privoliti žena in tudi otroci, kateri so vsaj 18 let stari. Zemljo je Bog vstvaril za vse ljudi, da vsi iz njenih sadov živimo, ne pa samo za nekatere, da bi ž njo počeli, kar se jim zdi. Če bi hotel kdo dobro zemljo v ledino pustiti ali pa v hosto spremeniti, to ni prav in bi se moralo prepovedati, kajti revni ljudje bi morali potem lakoto trpeti, če bi se premalo pridelalo, in sploh bi bila vsa dežela na škodi. Kmetija je last cele družine, ker vsa družina od nje živi in jo tudi

Spomini na Italijo.

(Dalje.)

III.

„Stoji, stoji Ljubljana, Ljubljana, dolga vas!“

Národna.

Opoldne se privozimo v metropolo slovensko, v belo Ljubljano. Solza radosti mi kane po licih. Ljubljana je za Slovence čarobna, in kako so nas potnike lepo sprejeli na kolodvoru! Res, Ljubljana si zasluži priimek stolnega mesta mile nam Slovenije, ako se kedaj spolnijo vroče želje — Slovencev. Ne, ni več „dolga vas,“ kakor poje národna pesmica, nego lepo mesto prijaznih Kranjcev.

Ker je Ljubljana vsakemu izobražencu dobro znana, ter je že mnogi jo obiskal in bral živ opis v Mohorjevem koledarju, zatorej mimogredé nekaj nazorov.

Ljubljana se hvali po lepi snagi in priprostosti, kar je hvalevredno. Le poglej imenitne gospodične, kako so oblečene — priprosto; kako so ljudje prijazni. Kako zvonko in milodoneče ti brni po ušesih slovenska govornica, ko se sprehajaš po ličnih ljubljanskih ulicah in v „zvezdi“, s katero se nima ponašati nijedno evropsko mesto, po Latermanovem drevoredu tja do Tivoli; lahko vzklikneš: „Tukaj so Slave sini in hčere, daj Bog zmiraj tako, in, da bi se še odstranile nedostatnosti, sramota za prvostolnico, namreč „kuheltajč“. In res, lahko naletiš tu in tam na kako gospodično posnemajočo Judeža; šetata se tudi večkrat po kaka dva gospodiča, ki se na prostem v puhujanje vadita —

v fini nemščini. Ako bi še „Brencelj“ živel, on bi že onim navlekel ušesa. Nemščina je sicer dobra, a také brezobzirno ne zametujmo slovenščine. Ljubljančanje, dajte lep izgled, na ulicah govorite — slovensko, sicer bodemo obudili „Brencelja“ zopet v življenje!

V Ljubljani je veselo, opazi se verno, pobožno ljudstvo, akoravno je po novem kopitu že mnogo liberalcev; vendar najdemo cerkve polne pobožnega ljudstva, posebno frančiškanska, sv. Jakoba, Srea Jezusovega, sv. Petra, Trnovska.

Jako lično poslopje je Marijanišče, kjer izhaja prekrasni list „Dom in Svet.“

Napotimo se na grad, da si celo mesto in veličastno okolico natančno ogledamo. Ko se moje oči pasejo po Ljubljani, opazim doli, kako so se hudo delniki sem in tje sprehajali. Oh, sem si mislil, to lepo poslopje služi tatom v prijetno bivališče in zabavišče. Nekdaj so nje potikali — neusmiljeno globoko v beznicah, kakor bodemo videli v Benetkah, a sedaj tukaj? Za zločine jim — zidajo prekrasne palače in gradijo prijazne vrtove iz zgolj človekoljubja, da potem, kedar od tukaj dobro rejeni se vračajo domov, tamkaj še hujske kradejo in pobijajo ljudi. Ne tirjam, da bi se z zločinci moralo neusmiljeno ravnati, ne, pa ta grad bi lahko služil poštenjakom, ki od vseh vetrov prihajajo v belo Ljubljano, v prijetno razvedrilo; ker vsak se rad potruji gor, da si ogleda kos lepe slovenske pokrajine, kar je sedaj marsikteremu prepovedano ali dovoljeno z velikim moledovanjem.

Na prvi pogled opazimo, da ima Ljubljana še dovolj prostora za povečanje, kar se tudi godi. Le poglej lepo Rudolfinje, kjer najdeš mnogo starinskih

rečij; le pojdi si to ogledat, kedar prisopihaš v Ljubljano. Novo gledališče je tudi lep kiné slovenski metropoli. Novo poštno poslopje obeta biti tudi lepa zgradba; jednako „Národni dom“ in „Sokolski dom“. Takrat se Ljubljani lice zdatno zlejša. Toraj mičen pogled!

Ravno pod gradom je trg s škofijsko cerkvijo sv. Miklavža in lepo palačo; cerkev sv. Jakoba in sv. Florjana. Kako čaroben pogled je proti Frančiškanski cerkvi in „zvezdi“. Lepo se vije Ljubljana po mestu in hiti, da se s Savo združi. Ugledam sv. Krištofa, kamor so na mirodvor odnesli že mnoge odličnjake, nepozabnega Slovence, na pr. velikega štirskega boritelja B. Rajča. Milo se mi je storilo!

Daljni razgled me najbolj mika proti Rožniku, Ljubljančanom najljubši izlet z mično cerkvijo, v kateri se nahaja rajnega Šubica altarna podoba; Šiški, Vodnikovemu rojstnemu domu ter Šmarni gori.

Ker sem imel čas in sem Ljubljano še večkrat ogledal; grem na Rožnik, kjer sem si privoščil dobrega vina, ne kakega cvička. Drugo jutro se odpravim v cerkev in potem na kolodvor.

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Skažena baharija. V neki družbi se je en kmet hvalil, kako ima težkega konja. Nek mladi gospodar se oglasi: „Pri nas smo imeli tako težkega konja, da jih je moralo osem mož priti, da so ga zjutraj vzdignili.“

obdeluje, toraj bi se ne smelo dopustiti, da bi kmet svoje posestvo zapravil in otroke in ženo revne storil. Takega zapravljivca bi morali pod kuratelo ali varuštvo postaviti. Tudi v drugih ozirih je kmet nekega varuštva potreben. Mi ne govorimo v tem duhu, da bi moral kmet zopet pod varuštvo graščakov priti (v roboto in desetino), tega nas Bog obvaruj! ti časi so minuli in se nikdar več ne vrnejo, ker so graščaki s kmeti pregrdo delali; — pa kmetovalci si bodo sami svoje varuhe postavili, kedar dobimo kmetijske za druge, kakor jih je nasvetoval minister Falkenhayn. Odborniki teh zadrug ne bodo od gosposke postavljeni, ampak od kmetov voljeni, toraj je pričakovati, da bodo kmetje svoje najboljše može v zadrugi odobrili. Zadruga bo za celi okraj pridelke prodajala in potrebne reči na debelo kupovala, tako da odpadejo kramarji in drugi prekupci, in kar bi imeli ti dobička imeti, to ostane kmetom. Dobro bi tudi bilo, ko bi se kmetu vzela pravica, za vsako majhno reč pravdo začeti in svojo hišo zapravdati; bolje bi bilo, ko bi kmet z notarji in advokati nič opraviti ne imel, in ko bi vse take reči za druga za njega oskrbela, če bi bilo res potrebno. — To so tako nekatere misli. Radovedni smo, kaj se bo vse pri kmetijski enketi na dan spravilo. Mi bomo o njej pridno poročali, ako se res skliče.

Dopisi prijateljev.

Iz Brda na Zili. (Naša železnica in še nekaj!) Kmalu bo leto minulo, odkar se je Ziljska železnica odprla. Nevolja nekaterih posestnikov zaradi nje zgradbe se je začela izgubljati in izginjati, samo posestnike iz Gorič slišal sem še pred kratkim časom tožiti, da se jim je grunt slabo cenil in da še do tedaj niso dobili denar izplačan; kar je res obžalovanja vredno. Nam posestnikom občine Brda pa se je obljubilo za časa revizijske komisije, napraviti dovozno pot od goriškega mostiča do kolodvora Goriče-Borlje. To pot zavezala se je železniška družba napraviti, vzdrževanje pa je borovska vas, oziroma nje posestniki prevzela.

Kako zdaj ta stvar stoji, mi ni znano. Resnica pa je, da je ta pot samo za prevažanje prtljage „v duhu“ sposobna. Z vozom ne svetujem posluževati se je, kdor ni zavarovan s prtljago vred na življenje in nezgode. Ne bilo bi pretirano, ako bi se vsaj slovenski napis na pripotnih ploščah — nad katerim se je o svojem času neki petelinček v rajnej beljaški „Urši“ spodtaknil — še podaljšal, da bi bilo brati: „Pozor na vlak, življenje in prtljago“. Promet naše občine ni ravno tako majhen; vsekakor je tak, da zasluži pot, po kateri se brez zgoraj omenjenih nevarnostij prevažati more. Upam, da te vrstice zadostujejo in se omenjena stvar kmalu ugodno reši.

Iz Ziljske doline. (Ozdravljajte se z vodo in zelišči.) Kdor ima priložnost hoditi po svetu in ga veseli opazovati ljudsko življenje, pritril mi bo, da ljudstvo za nobeno stvar ne potrosi in izda toliko denarja, kakor za pravde in bolezni. Ne vem, kateri je bolj nesrečen: pravdar ali bolnik. Menim da prvi. Oboje pa bi mnogokrat izostalo, ko bi vsaki človek — krščansko živel! Bolezen se pa večasi tudi v krščanske hiše prikraide in prav mnogo novec požre in žalosti napravi. Navadno ozdravlja bolnika zdravnik, kateri je mnogokrat prav daleč od bolnika stanujoč in dostikrat sam ne pozna bolezni korenine. Kako more potem bolezen iztrebiti? Zapiše lek na dober namen, bolnik ti pa maži in pij — potem pa pridi spet. Jaz poznam pa zdravnika, ki nobenemu ne škoduje, ampak gotovo ozdravi, ako se le pravilno rabi in to zdravilo je — voda in zelišče. Komu ni znano ime: „Kneipp“? To je od Boga nadarjen zdravnik! Naša slavna družba sv. Mohorja izdala je leta 1892. „Domači zdravnik“ po naukih župnika Kneippa. To je neprecenljiva knjiga. Kdor se po njej zdravi, ne bo dolgo bolan. Kdor pa nemško zna, naj ne zamudi naročiti si vse njegove knjige in tudi njegov časnik „Kneipp-Blätter“. Ta časnik posebno našej prečast. duhovščini priporočam, ker more ž njim mnogo zla od svojih faranov odvrniti. Jaz poznam že več duhovnikov, kateri z uspehom ozdravljajo po Kneippovem načinu; posebno naši vrlji češki rojaki trudijo se, to vednost zdravljenja med ljudstvom razširjati; kar je posebne hvale vredno — ako se Čehi sploh pohvaliti smejo —! Mislil bo morda kdo: kaj pa hoče ta Ziljan s svojim pisarjenjem? Rečem mu: Bolnike ozdraviti, zdrave v zdravju ohraniti z vodo in zelišči — kar pri dobri volji prav gotovo gre, denar pa, ki ga zdaj zdravniki dobijo, za narodne potrebe porabiti: to hočem jaz! Koliko izdaje ljudstvo po nepotrebem denarju in kako dobro bi bil porabljen v narodnem oziru. Vrh tega pa bi bilo ljudstvo zdravo in pri dobri volji. Mi ne bomo prišli daleč, dokler ne porabimo svoj denar v svoj prid. Vedno še ptujce in naše nasprotnike štimamo, spoštujemo in jih pitamo, nam

samim pa moremo že kosti pod kožo zaštetati. Ljudstvo, katero prostovoljno samo to hvale in za dobro drži, kar je tuje, ne more priti do veljave in svojih pravic, in to tem menj, če še nepotreben davek plačuje. Jeden tak davek sem danes omenil — pa ta davek se pusti z vodo oprati. Na naši preč. duhovščini pa je v prvi vrsti ležeče, v tej zadevi pojasnilno na ljudstvo uplivati. Vsem čitateljem „Mira“ pa rečem: Ne bojte se vode! Ozdravljajte se z vodo in zelišči! Drugokrat bom vzel pa pravde na piko, ako ustrežem! (Prosimo! — Uredn.)

Iz Ziljske doline. (Nemški otroci v staroslovenskih narodnih oblekah.) Nedavno šel sem obiskat svojega brata v lepo Rožno dolino; razveselil sem se, ko zagledam tudi tu v Rožni dolini moje domačine Zilane in Zilanke. Vprašal sem, ali so tudi tu Zilanke. A žalibog sramota, ko sem slišal, da le nemčurijo. Pri nas pa le slovensko govorijo Zilanke med seboj. Slišal sem tudi, da so to otroci naših nasprotnikov, nemčurjev in Nemcev in se bahajo z našo staro slovensko narodno nošo, drugače pa nas njihovi stariši po strani gledajo in se bojijo vsake slovenske besede. Tukaj se vidi, da smemo biti Ziljani ponosni, ker nas naši nasprotniki posnemajo in hočejo se po zilsko nositi. Ali to vam smrdi in se bojite, da bi imeli vaši otroci slovensko znati, kakor mi znamo. Boljši bi bilo za vas nemškutarje in Nemce, da bi vaše otroke najprej slovensko naučili, potem bi jih smeli brez straha tudi v zilsko narodno nošo obleči.

Iz Velinje vesi. (Zborovanje.) Kotmirska podružnica sv. Cirila in Metoda je napravila zborovanje dne 11. t. m. tu pri „Knabrlu“. Zbralo se je kakih 100 ljudi. Kot govorniki so nastopili č. g. kaplan Krejči iz Sveč, č. g. župnik Ogriz iz Kaple in g. urednik Haderlap iz Celovca. Vmes so pa peli Kotmirski pevci prav lepo. Pozneje so se oglasili tudi pevci iz Bilčovsa, ki so tudi dobro izučeni, samo to ni prav, da pojejo tudi nemške pesmi in se bodo na ta način nalezli nemškega duha. To nič ne dé, če človek včasih nemško govori, pri petju je pa drugače, kajti petje je srčna reč; nihče ne more ob enem Slovenec in Nемец biti, če tako misli, potem sploh nič ni; in komur se nemška pesem bolj dopade, ta bo kmalu k Nemcem prestopil. Vreme je bilo lepo, postrežba dobra, tako bi bila veselica prav lepa; le en sam človek je nalašč prišel zdražbo delat, pa ni nič opravil.

Iz Šmarjete v Rožu. (Podružnica sv. Cirila in Metoda za Apače in okolico) je imela zadnjo nedeljo pri nas v Šmarjeti svoj občni zbor. Prišli so ljubi gosti tudi iz Medgorij, Glinjan in Sel. Nabralo se je kakih 200 oseb. Govorili so naš domači in pa Selski župnik ter nek domači mladeneč. Nastopili so tudi deklamovalci, nazadnje pa so nas kratkočasili naši dobro izurjeni Šmarješki pevci. Hvala vsem, ki so pripomogli, da se je zborovanje tako častno dovršilo.

Od Ojstrice nad Spod. Dravogradom. (Shod katoliško-političnega in gospodarskega društva.) Nov in nenavaden za naš kraj je bil javni shod, ki ga je na naše veselje napravilo slavno katoliško-politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem dne 4. vel. srpana pri Moriju na Ojstrici. Vreme je bilo predpoludnem zelo neugodno, ker je hudo lilo. To je marsikoga odvrgnilo, da ni prišel, pa vendar se je zbralo za tukajšnje razmere zelo veliko poslušalcev, ki so pazno poslušali govore. Popoldne se je vreme zjasnilo in tako se ni izpolnila preprijazna želja nekega našega „prijatelja“, ki je hotel, naj bi celi dan padala toča, da bi bil shod nemogoč. Od odbora pooblaščen predsednik shodu, kaplan Rozman, je ob 2. uri s primernim pozdravom otvoril shod. Nató je č. g. župnik Drag. Hüttner v daljšem govoru razložil namen in pomen raznih društev, posebno katoliško-političnega in gospodarskega društva, ki hoče slovenske kmete poučevati in jim pomagati v verskih, narodnih in gospodarskih zadevah. — Drugi govornik spregovoril o političnem položaju, o šolah in volitvah. Obsirneje pojasni, kako naj se tudi kmet zanima in briga za javne politične zadeve, ker ravno to je bila doslej za kmetiški stan velika nesreča, da so se kmetje sami premalo potegovali za svoje pravice in so pustili, da so nasprotniki kovali nam neprijazne postave. Pove dalje, kaj so in hočejo posamezne politične stranke, liberalci in nacionalci ter katoliška, ljudska stranka. Omenja nekterih političnih dogodkov zadnjega časa: bismarkovanja, koalicije in zlasti celjskega vprašanja, pri katerem se kaže staro brezmejno sovraštvo liberalcev proti Slovincem v vsej svoji nagoti. Govoré o šoli poudarja govornik potrebo verske, narodne in 6-letne šole, ker le tá more pomagati kmetškemu stanu, nikar pa naša dosedanja brezverska in nemčurska šola. Pripomoček, da si zboljšamo svoje stanje, pa so dobre volitve, po katerih dobimo poštenih poslancev, ki bodo delali za potrebo verskega ljudstva, ne pa skrbeli samo za bogate jude, kakor se tolikokrat godi sedaj. — Tretji govor o gospodarskih stvaréh je kazal s številkami,

kako se dandanašnji godi kmetškemu stanu. Dohodki so vedno manjši, ker pada cena žitu in živini; stroški vedno večji, ker silno naraščajo davki, rastejo dolgovi. Tako kmet ne more več obstati in zgodi se, da mora revež zapustiti rodno zemljo, na kateri so srečno živeli njegovi očetje. Veliko stvari je zakrivilo žalostni propad kmetškega stanú, stebra države in človeške družbe. Mnogo dela bode treba, da se te žalostne razmere zboljšajo in da pridejo za oratarja zopet boljši časi. Z vztrajnim skupnim delom in s pomočjo Božjo posrečilo se bo. Zató pa je treba združiti, treba, da se vsi krepko potegujejo za svoje pravice. — Spregovorilo se je na to še o nekaterih drugih zadevah, zlasti je domači č. g. župnik priporočal farno knjižnico, ki se bode ustanovila in po kateri bodo ljudje lahko dobili veliko dobrega pouka in poštenega razveseljevanja. — Po 5. uri zaključil predsednik zborovanje z „živio“-klici papežu in cesarju. — Domači pevski zbor je prav lepo prepeval slovenske narodne pesni na veliko veselje zbranih. Videli smo, kako se s požrtvovalnim trudom dá mnogo doseči tudi v drugače neugodnih razmerah. Slava pevkinjam in pevcem ter njih vrlému pevovodji! — V najlepšem redu vršilo se je zborovanje in gotovo ne bode ostalo brez sadú. Veseli so se razšli udeleženci, da jim je bila dana prilika poučiti se o tolikih važnih in lepih rečéh in želeč, da se kmalu kedaj zopet snidemo na kakem zboru.

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 20. rožnika do 20. mal. srpana t. l. darovali: Neimenovan domoljub iz Idrije 100 gld., sl. ženska podružnica v Prvačini po g. tajnici Alojziji Mozetič 100 gld. S tem darom je postala sl. podružnica vrlih rodoljubkin že v drugo pokroviteljica naše družbe. Iz Postojne je poslal blagajnik tamošnje podružnice g. G. Pikeš 42 gld. 50 kr., 19 gld. je udnine, požrtvovalnega g. pošiljatelja, drugo je Ciril-Metodijski dar. Darovali so: Preč. g. dekan in častni kanonik J. Hofstetter 10 gld., č. g. kaplan J. Brešar in g. Božidar Šeber po 1 gld., gg. F. Gaspari, R. Siber, S. Primožič, M. Šeber in Iv. Ruzička po 1 krono. Vč. g. J. Virant, župnik v Mokronogu, je poslal 22 gld. 50 kr. udnine tamošnje podružnice in 5 gld. kot dar g. nadučitelja A. Pavčiča iz Št. Ruperta namesto venca na grob gospe Alojziji Jeglič, c. k. davkarja v Idriji, gosp. F. Habjanič pri g. Jurej v Ptujju je daroval 2 kroni kot Ciril-Metodijski dar. — V zadnji zahvali znanomani donesek 10 gld., ki jih je poslal g. Avgust Drukar, je bil nabran v nabiralniku pri g. Golarju v Kranju, oni dar 8 gld., ki jih je poslal g. dr. J. Vilfan iz Radovljice, pa v nabiralniku pri g. Fr. Kunstelju v Radovljici. — Prisereno se zahvaljujoč požrtvovalnim darovalcem javljamo slovenskemu občinstvu, da bode odsej družbino blagajništvo priobčevalo izkaze družbi došlih daril vsak teden v obeh Ljubljanskih dnevnikih, vsakih 14 dni pa v časnikih: Novice, Edinost, Mir in Domovina, ki so doslej dolgo vrsto let prinašali vse vodstvene družbine zahvale in s tem družbi posebno veliko koristili. Priobčevalo pa bode družbino blagajništvo darila v dnevnikih vsak teden, da darežljivi domoljubi in požrtvovalni pošiljatelji tem preje zvedó, resnično prejetev doposlanih darov in njih zgled tem preje vzbudi posnemovalec. V to pomozi Bog! — Zahvaljujoč se zvestim darovateljem in našemu vrlému časopisju prosimo še krepkejšo podporo v bodoče.

— (Za slovensko šolo šolskih sester v Velikovcu) so od 20. rožnika do 20. mal. srpana t. l. darovali: Uredništvo in upravnništvo „Mira“ 464 gld. 5 kr., dve domoljubni gospe iz Tržiča, vsaka 20 gld., sl. uredništvo Slovenčev nam je poslalo 42 gld. 50 kr., 32 gld. 50 kr. je nabralo sl. uredništvo Danice, 5 gld. je daroval vč. g. Anton Sednik, župnik pri sv. Duhu v Ločah na Štirskem, 5 gld. pa neimenovan domoljub. Dalje so darovali: Preč. g. Peter Urh, inful. proš. v Novem mestu, 20 gld., veselo omizje na Trati nad Poljanami 6 gld., g. Fr. Kocbek, nadučitelj v Gornjem Gradu 5 gld. 20 kr., 3 gld. 10 kr. nabranih pri zborovanju slav. gornjegrajskega učiteljskega društva in 2 gld. 10 kr. v veseli družbi Gornjegraja v Bočni, vč. g. Anton Kukelj, župnik v Št. Jurju pri Kranju, 2 gld. in vč. g. kurat Lovro Rožman 2 gld. — Bog povrni darovalcem! Živeli nasledniki! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Politični pregled.

Minister Kielmannsegg je spisal za uradnike neko vodilo, kako naj se obnašajo v politiki: da se jim ne kratijo politične pravice, vendar pa za se nje ne spodobi, da bi se gnetili v prvo vrsto strankarskih bojev, ker s tem zgubijo zaupanje pri nasprotni stranki. Temu pritrđimo tudi mi; anti-semiti pa pravijo, da je ta ukaz zoper nje naperjen. — V Gornji Avstriji dobijo novo lovsko postavo, ki jo je sklenil konservativni deželni zbor, in ki je mnogo boljša od prejšnje. Tu se spet vidi, da imajo kmetje le od krščanske stranke kaj pričakovati. Tudi Štajerci in Korošci si želimo boljšo lovsko postavo, zato moramo liberalcem slovo dati in katoliške poslance voliti. — Vlada je dovolila, da se ustanovi poljska gimnazija v Tešinu. To bo spet upitje po nemških listih! — V Oseku na Hrvaškem (Slavoniji) je ljudstvo hudo razgrajalo, ker so Madjari začeli v gledišču po madjarsko igrati. Vsaka reč ima svojo mejo, tudi hrvaška potrpežljivost. — V Pešti je bilo zbranih 200 zastopnikov rumunskih, slovaških in srbskih ter so se posvetovali, kako bi se skupno branili zoper madjarsko nasilstvo. — V Irlanu je bil pri našem cesarju rumunski kralj Karol in pozneje tudi eden iz bolgarskih ministrov. Kakor je videti, se vršijo tam imenitni dogovori. Nekteri mislijo, da ste Rumunija in Srbija pristopili k trozvezi. Bolgari pa se bolj nagibajo k Rusiji, ker upajo, da jim bo pomagala Turke pregnati iz Macedonije. — Nem-

ški cesar je šel na Angleško k svoji stari materi kraljici Viktoriji. Angleški listi ga pa nič prav lepo ne pozdravljajo, ker je potegnil z Rusijo in Francijo, da so morali Japonci pridobljeno pokrajino Kitajcem nazaj dati. — Angleške in španjske vojne ladije se zbirajo pri Tangeru na morju pri deželi Marokanskega sultana; menda imajo z njim govoriti resno besedo. — Španjcem se na Kubi menda nič prav dobro ne godi, kajti vedno še nove vojake tje pošiljajo. — V Odesi na Ruskem so zapri 700 socialistov. — Velika nevolja je po vsem krščanskem svetu zoper Kitajce, ki so pred kratkim spet več misijonarjev pobili in njih hiše razdžali. Nemara bodo evropske velesile vmes posegle. Kitajska je tako brez reda in postavne pravice, kakor Turčija; zato jej po pravici pravijo „bolni mož št. 2.“ Zna še priti do tega, da si velesile Kitajsko med seboj razdelijo, kar bi bilo čisto prav.

Gospodarske stvari.

Arnika, zdravilo za rane. V rastlinstvu se v obče najdejo najboljše zdravila za ljudi in živino. Tako se tudi za rane priporočajo mnoga zdravilna zelišča, vendar najboljše med temi je gotovo arnika. Njenega cvetja (meseca junija) je treba nabrati, natlačiti v tanko steklenico in na solncu imeti, dokler se cvetje nekako skali in dá nekaj kapljic črnorumenega olja. To olje ima veliko zdravilno moč za vsakoršne rane. Kedar omočiš z njim rano, malo zaskeli; pa prepričan bodi, kmalu bode se celila. Nekteri tudi priporočajo korenine od arnike izkopati in jih v pravem vinskem žganju namakati. To pa je jako izvrstno zdravilo za razne vdarce in oteklino, ktere od vdarca izvirajo. — Še drugi namakajo cvetje od arnike (ali tudi od lilije) v pravem lanenem olju ter hvalijo to kot jako zdravilno mazilo.

Obsekavanje dreves je v obče neizmerno škodljivo, zlasti pa mladim gozdom. Velikokrat ljudje oklestijo drevesa do golega ter ne pomislijo, da si s tem jako škodujejo. Vedeti je namreč treba, da dobivajo drevesa svoj živež po koreninah iz zemlje, po listju ali izličevju pa iz zraka. Iz zemlje dobivajo one snovi, ki se pri gorenju spreminjajo v pepel; iz zraka pa dobivajo vse ono, kar pri gorenju zopet uide v zrak, ogljenee. Ako torej drevesu odsekamo veje, odsekamo mu neštivilno ust, skozi ktera je dobivalo živež iz zraka. Tako drevo ne more povoljno rasti, se ne more debeliti in škoda je radi tega očitna. Ako se veje odsekujejo tikoma pri deblu, posuše se one grče in se ločijo od živega debovega lesa; kadar se taki hlodi žagajo, izpadejo oni zamaški in deske so vse luknjicaste, torej zopet škoda. Zlasti pa obsekavanje močno škoduje iglovcem, ker pri vseh takih ranah začne teči iz debla smola, ki je drevesna hrana, in ako je rana velika, da se zarasti ne more, začne se od tiste strani deblo sušiti. Obsekanih dreves se pa tudi veliko raje črv loti in jih konča. Ako že moramo drevo oklestiti, pustimo vselej najmanj čevljev dolge štore s živimi vejicami, da tam kmalu poženejo nove veje.

Novičar.

Na Koroškem. Pogoreli so: Rifelj v Prevaljah, Gregler pri Št. Jurju nad Celovcem in Bieder v Domačalah. Tudi v Pliberku je začela neka koča goreti, pa so brž pogasili. — Svojega novorojenca je umorila neka deklina v Grebinju. — V Ilnici pri Libeličah je mlinsko kolo roko zmečkalo 12letnemu dečku. — Na Blaškem jezeru so na veliko gospojnico napravili cesarsko slavnost.

Na Kranjskem. V Krškem je umrl okrajni zdravnik dr. Krsnik. — V Rovtah pri Logatecu bodo napravili zdaj še drugo sirarnico. Sir gre lahko v denar, pravijo. — Pri Idriji je nekdo iz poštnega voza ukradel 500 gld. — Mojster in učitelj krojaštva je izdal zopet dve lepi knjigi: „Krojni vzorci za perilna oblačila“ in „Krojni vzorci za otroška oblačila“. — Strela je ubila neko ženo v Bizaviku. — V Mekinah je umrl g. Jožef Rihar, vzgleden uradnik. — Strela je užgala pri Šanteljnu v Goričah blizo Hrenovic. — Toča je pobila okoli Vinice. — Na Triglavu se je ponesrečil neki profesor iz Gradca.

Na Štajerskem. Svinjska kuga se je prikazala v okrajih med ogersko mejo in Gradcem. — Za okr. zdravnika v Reichenburg pride g. dr. Anton Švab. — Toča je pobila okoli Lembaha. — V Šmarjeti pod Ptujem je strela ubila 18letno dekle. Pol ure poprej je bila pri spovedi. — Trtno uš so zasledili na Kamenščaku pri Ljutomeru.

Na Primorskem. V Kalu je utonil 12leten deček. — Pri Lomu je strela dvoje goved na paši ubila. — V Trstu je umrl rodoljub Janko Drašček. — Kmetijska zadruga za Podgraški okraj dobro napreduje. Nedavno je zborovala v Jelšanah. — Na Goriškem se je prikazala na krompirju bolezen,

ki je podobna strupeni rosi. — V Ogleju je strela užgala tri hleve. — Reke in potoke na Goriškem preiskuje zastran ribištva profesor Krek iz Ljubljane.

Po drugih deželah. Na plučih je zbolel nadvojvoda Franc Ferdinand ter je vzel dopust, da se podá v Meran na Tirolskem. — Po Ogorskem se trosijo ponarejeni desetaki, torej pozor! — Shoda čeških učiteljev v Pragi se je udeležilo 1500 oseb. V narodopisno razstavo je došlo že nad en milijon gledalcev. — Še le zdaj so v Pešti na Ogorskem zasledili dva tatova, ki sta pred 12 leti pošto okradla za 240.000 gld. — V Pilznu na Češkem je zgorel velik del mestne pivovarne. — Pogorela je tobačna tovarna v Valenciji na Španjskem. — V vasi Zimmern pri Würzburgu je pogorelo 20 hiš. — V Genovi na Laškem je na kant prišla kupčijska hiša „Fratelli Bingen“. Upniki zgubijo okoli 30 milijonov frankov. — V Novem Jorku (Amerika) se je podrla nova hiša in ubila 17 delavcev. — V Sambrovu na Ruskem je pogorelo 239 hiš, v Lojevi pa 180. — Toča je pobila okoli Mantove in Modene na Laškem. — Meseca roznika se je izselilo 10.000 Lahov. Največ jih je šlo v Brazilijo. Doma nemajo kaj jesti. — Veliki viharji so bili zadnji čas v Ameriki. V enem mestu je vihar podrl 34 hiš. — Potres je bil na Siciliji. — Na Mehikanskem (Amerika) je vihar podrl celo mesto; 20 ljudij je bilo ubitih.

Raznoterosti.

Oporoka č. g. Knifca. V Ljubljani je umrl, kakor smo že sporočali, vpokojeni beneficijar čast. g. Knific, 57 let star. Pokojnik je postavil glavnim dedičem vsega svojega imetja ljubljansko „Marijanišče“, ktero pa mora izplačati te-le legat: „Glasbeni Matici“, „Družbi sv. Cirila in Metoda“, „Matici Slovenski“, Družbi sv. Mohorja“, „Národnemu domu“, v Ljubljani po 100 gld.; „Národnemu domu“ v Novem mestu 200 gld.; mestnim ubogim v Novem mestu in v Ljubljani po 100 gld.; ubožnim dijakom in dijaški kuhinji v Novem mestu po 100 goldinarjev; poleg tega pa je določil 2700 gld. za razne duhovniške zavode in maše, ter posebna volila svojim sorodnikom. „Marijanišče“ dobi okolo 8000 gld.

Važno za izrejo otrok. Stariši se pogosto uznemirjajo, če so njih otroci bleđi in slabotni, ter navadno mislijo, da otroci zato tako slabo izgledajo, ker se morajo preveč učiti; največkrat pa pride to le od neprimerne hrane. Slabi nasledki preobloženja z nauki se lahko popravijo s tem, da se otrokom večkrat nekaj oddihljeja in prostih ur dovoli; neprimerna hrana pa zna v otroka položiti bolehnost, ki se morda nikoli več odpraviti ne dá. K sreči so začeli ljudje že spoznavati to nepravilno; pa tudi časniki opozarjajo stariše, ktere jedi so otrokom škodljive. Tako je časnik „Wiener Extrablatt“ nedavno v članku „Zdravje in dolgo življenje“ opozarjal na to, kako nevarno da je, otrokom dajati pravo bobovo kavo, ki nema nič redilnega v sebi, pa vse živece oslabi. Članek priporoča samo mleko, ako bi se pa otroci tistega naveličali in branili, naj se z mlekom meša sladna kava, ktere se otroci kmalu navadijo, ker se zdaj v Kathreinerjevi tovarni jako okusna izdeluje. Ta kava je zdrava za vse, posebno pa se prileže otrokom in bolehnim osebam, ker ima prijeten okus in v resnici redilno moč v sebi. Zavolj tega jo priporočajo tudi sloveči zdravniki.

Trpinčenje vojakov na Nemškem. Nov dokaz nemške brutalnosti: Neki stražmešter v Berolinu je ukazal pretepsti nekega vojaka, ki se je pri vaji nekaj pregrešil, in sicer so ubogega vojaka topli njegovi tovariši s šibami po golih podplatih. Udrihali so z živinskim veseljem in s tako silo, da je trpinčenemu vojaku počila neka žila, vsled česar je umrl. Živinsko surovega stražmeštra so sicer za sedaj priprili, a radi trpinčenja vojakov se na Pruskem, pa tudi drugod, še ni nikomur nič zlega storilo.

Orožniki kot roparji. Ni še dolgo, kar sta mej Senjem in Otočcem dva orožnika došla nekega moža, ki se je bil s 1200 gld. prihrankov vrnil iz Amerike. Mož je bil na potu v svoj rojstni kraj, ktereга ni bil videl celih 17 let. Orožnika sta ga napadla, ga s sabljami pobila in oropala. Neki gozdni čuvaj je to videl in hitel v Otočec orožniškemu zapovedništvu naznanit, kaj sta orožnika storila. Ko sta se orožnika vrnila s patrolje, sta mirno sedla za mizo. Žandarmerijski zapovednik ju je dal prijeti. Na sabljah so se poznale krvave maroge, denar sta bila skrila v škornje.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Matej Grm pride za provizorja v Št. Šteben pri Globasnici. V Labudu je umrl zavolj boleznim upokojeni duhovnik č. g. Jožef Fehr, še le 32 let star. N. v m. p. — Kot četrti kaplan v Beljaku je imenovan č. g. P. Engelbert Scharner,

frančiškan. Za provizorje grejo: č. g. Alojzij Kaufmann, kaplan v Požarnici, pojde v Bleiberg-Rovte; č. g. Alojzij Vana iz Sirnice v Zvinico; č. g. Jožef Vintar iz Lednika (Lieding) v Bilčoves; č. g. Janez Drunecky iz Bilčovsa k sv. Jeri pri Wolfsbergu; č. g. Janez Černic, provizor v Lipi, za kaplana v Rangersdorf, in Viljem Maier, kaplan v Rangersdorfu, za kaplana v Požarnico. — Faro Etten-dorf je dobil č. g. Hubert vitez Gallenstein; faro Forst tamošnji provizor č. g. Janez Joham; in faro Zabrdce (Afriz) beljaški kaplan dr. Florijan Hiebaum. — Razpisani ste fari Hörzendorf in Št. Peter pri Reichenfelsu do 18. kimovca.

Oklic!

Iz vseh dežel romajo letos Slovani v zlato mater Prago, da na narodopisni razstavi češki občudujejo delo, napredek in veliko omiko národa češkega. Z narodopisno razstavo svojo dosegli so Čehi velikanski triumf pred vsem izobraženim svetom in so danes prvi kulturni národ v veliki obitelji slovanski. Na narodopisni razstavi češki razodeva se nam v vsej svoji veličini češkega národa genij, ki je čuval stoletja in stoletja nad národom ter mu zagotovil obstoj. To videti je velik užitek, neprecenljiv pouk in prevažna spodbuja za nas. Z brati Čehi veže nas stara zgodovina, z njimi spajajo nas običaji, z brati Čehi veže nas najsvetejša vez: jezik in krvno bratsvo. Tu je kulturni studentec, iz ktereга zajemajmo življensko moč.

Rojaki! Pohitimo torej zopet v Prago v čim večjem številu, da tako dejanski zasvedočimo češko-slovensko vzajemnost! Poseben razstavni vlak pojde iz Ljubljane dné 31. vel. srpana ob 5. uri 45 minut zvečer in pride v Prago ob 4. uri popoldne dné 1. kimovca 1895.

Vozne cene so naslednje:

	I. razred	II. raz.	III. raz.
Ljubljana	gld. 40.—	30.—	19.—
Litija	„ 38.—	28.50	19.—
Zidan Most	„ 37.—	28.50	19.—
Laški Trg	„ 37.—	27.75	18.50
Celje	„ 37.—	27.75	18.50
Št. Jurij	„ 37.—	27.50	18.—
Poličane	„ 36.—	27.—	18.—
Pragersko	„ 36.—	27.—	17.—
Maribor ali Spielfeld	„ 34.—	25.50	17.—
Gradec ali Bruck na M.	„ 30.—	22.50	15.—
Dunaj	„ 15.50	10.50	5.50

Vlak bode vozil po južni železnici do Dunaja in od tod preko Taborja v Prago. Le ako se oglasi dovolj udeležencev, pojde vlak iz Trsta.

	I. razred	II. raz.	III. raz.
Trst	gld. 48.—	36.—	24.—
Nabrezina	„ 46.—	34.50	23.—
Sežana	„ 45.—	33.25	22.50
Divača	„ 44.—	33.—	22.—
Št. Peter	„ 43.—	32.—	25.—
Postojna	„ 42.—	31.50	21.—
Rakek	„ 42.—	31.50	21.—
Logatec	„ 42.—	31.50	21.—
Borovnica	„ 42.—	31.50	21.—

Kdor se misli udeležiti tega posebnega vlaka, pošlje naj denar za dotični razred jednemu podpisanih odbornikov do 25. vel. srpana. Vsakemu udeležencu pošlje se koj legitimacija, s ktero se bode dobival vozni listek.

Program potovanja in bivanja v Pragi priobči se pozneje.

V Ljubljani, dné 12. avgusta 1895.

Ivan Hribar, dr. Danilo Majaron,

predsednik. podpredsednik.

Anton Trstenjak,

tajnik.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Št. Janž in okolico v Rožni dolini bode imela v nedeljo dné 25. vel. srpana 1895 ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Činkoveu“ v Št. Janžu svoj **letni občni zbor** s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Razni govori. 3. Vpisovanje udov in pobiranje letnih doneskov. 4. Volitev odbora. Po zborovanju prosta zabava. — Prijazno vabi vse Slovence in Slovenke k obilni udeležbi **odbor.**

➡ Slovenskim rodoljubom iz dežele in sosednih slovenskih pokrajin, ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanjamo, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 1/2 8. uri zvečer v mali vrtni dvorani hotela „pri Sandwirth-u“. — Slovenski gosti so nam vsikdar dobro došli!

Loterijske srečke od 10. vel. srpana.

Dunaj 57 24 84 88 81

Gradec 75 78 34 28 25

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitro	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	25	5	35
rž	3	50	4	35
ječmen	3	35	4	20
oves	2	45	3	—
hejda	3	40	4	25
turšica (sirk)	4	50	5	60
pšeno	8	—	10	—
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	75
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 40 kr. kisto 1 gld. 30 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 40 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 67 do 70 kr. kila, maslo in puter po 96 do 110 kr. — Pitane vole plačujeta mesarji po 35 do 37 gld. stari cent.

Vsled potresa izprodamo v vsaki množini nad 800 hektolitrov jamčeno

pristnega vina.

Istrijsko vino rumeno ali rudeče po 16 gld., močnejše po 18 gld., **izvrstno dolenjsko** (Mahrwein) rumeno ali rudečkasto po 19 gld., močnejše po 21 gld., staro po 23 gld. 100 litrov, na ljubljanski kolodvor stavljeno. Posodo frankovano nazaj. Uzorci na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani, slonove ulice št. 52.

Stražji prah

ali „stračeno štupo“ kupuje in dobro plačuje
J. B. Wozonig,
trgovec v Pliberku na Koroškem.

Malo posestvo

s hišo, kletjo in hlevi za 3 krave in 4 svinje, njiv za 8 birnov posetve, travniki in gozd se dober kup prodá. Več pové posestnik Aleš Stuller v Ineni vesi pri Galiciji (Galizien, Kärnten).

Tri učence

vzame v stanovanje s hrano Ana Falle Ledrarske ulice št. 16 v Beljaku.

PETER MERLIN

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino v Celovcu, kosarnske ulice,

priloga svojo veliko zalogo najboljših kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blagá se jamči; cene so nizke.

Posestvo

ob Vrbskem jezeru, v lepi legi, vse v dobrem stanu, se prodá s pohištvom vred, kdor plača 170 gld., za vsako oralo. Posredovalci (mešetarji) so izključeni. Več pové posestnik v Celovcu, Kanalgrasse št. 16.

Tovarna za izdelovanje

Wietersdorfer-Portland in Roman-cementa F. Knoch-a in dr. v Celovcu

priloga svoj izborni cement, ki je še bolj trden, gost in trgoporen, kakor to zahteva avstrijsko inženirsko in stavbarsko društvo od najboljših vrst tega blaga.

Zaloga na Koroškem:

Amand Prosen v Celovcu, kosarnske ulice št. 24;
Julij Sommeregger v Beljaku, Italijanske ulice;
Janez Knaus v Št. Vidu na Glini;
J. M. Offner v Wolfsbergu.

Spričevala (zahvale) in ceniki gratis in franco.

Na hrano in stanovanje

se vzame deček ali deklica, ki hoče obiskovati kako šolo v Celovcu. Vestno nadzorstvo. V družini se govori tudi slovensko. Kje, pové uredništvo „Mira“.

Kot nadomestilo za bobovo lavo se priporoča Najokusnejša, edino zdrava in ob enom po adrevalskih ženskam, otrokom in bolnikom; najcenejša primes k bobovi kavi je.

KATHREINER.

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dajo ponarejati.

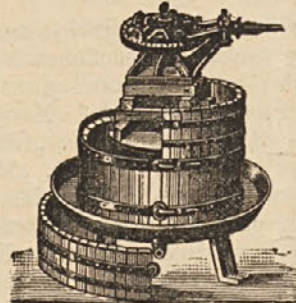
Se dobi povsod: $\frac{1}{2}$ Kile za 25 kr.

CASTNI DIPLOM 1891-1894 8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvorne zavojce z imenom „Kathreiner“.

Sadjarjem! Stiskalnice za sadje in grozdje

po najnovejšem, izbornem načrtu, izviren izdelek s stanovitnim dvojnim pritiskom, ktereга moč se dá poljubno uravnati. Jamčimo, da naša stiskalnica za 20 odstotkov več dela stori, ko vsaka druga.

Sadni in grozdni mlini, stroji za robkanje grozdja, popolne priprave za izdelovanje mošta, stoječe in premakljive, mlini in stiskalnice za prešanje raznih jagod in pridobivanje sladkih sokov, sušilnice za sadje in prikuho, najnovejše, patentirane brizgalnice za grozdje in zelišča, „sifonije“ imenovane, ki se same gonijo, izdeljuje kot posebnost tvrdka

PH. MAYFARTH in dr.

C. kr. izključlj. privilegirana

tovarna za kmetijske stroje, livarna železa in fužina na par, Dunaj, II. Taborstrasse 76.

Ceniki z mnogimi pohvalnimi pismi se delijo zastoj. — Zastopniki in prekučpi strojev se sprejemajo.

Svari se pred ponarejenimi izdelki.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

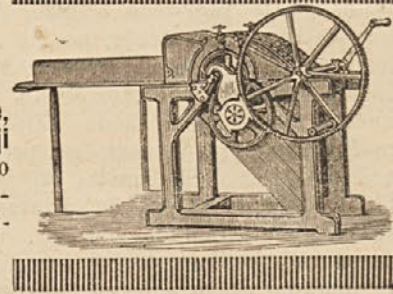
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlegasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-

ANTON BELEC

v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeljuje ter ima v zalogi:

Cerkvene svetilnice ali stalnice

iz kositarja dve po: 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz tompaka 40, 50 gld.

Obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.

Puščice z zvončki za pobiranje miloščine, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine 5 gld.

Štedilna železna ognjišča vsa železna in tudi razna za vzdati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov.

Napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežje za pokopališča.

2000 litrov

pristnega borovničarja

liter po 1 gld. 20 kr. prodá

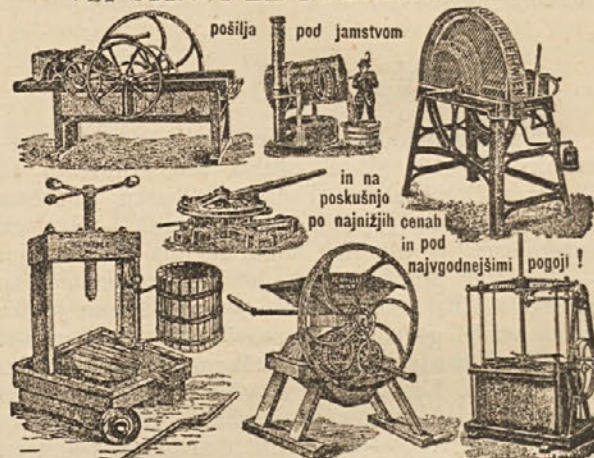
Janko Traun,

Glince pri Ljubljani.

Kmetija na prodaj.

Cidejeva kmetija v Podjuni z gostilno, dobrim pohištvom, 35 birnov posetve, 10 oralov gozda, več dobrih travnikov, se prodá za 3500 gld. Po želji se dobi več ali manj polja. Več pové Jurij Jenšac v Podjuni, pošta Globasnica.

VSII STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirejeno, za vsakovrstne stroje.

Mogato ilustrovani 192 strani obsejni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje lakoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse № 49.

Preprodajalci se iščejo.

Obrazne slike (portréte)

v oljnatih barvah in vsaki velikosti izdeljuje udano podpisani natančno po vsakoršni fotografiji. Take slike se lepo podajo v okvirih kot olepšava izb in so pripravne kot darila za poroke, godove, rojstvene dni in druge prilike.

Za rajnimi so najlepši in večer spomin.

Slike se naredijo po fotografijah tudi, če so tiste že nekoliko obledela, in celo po takih, kjer je več oseb skupaj fotografiranih. Fotografije se nepoškodovane vrnejo. — Za dobro podobnost (sličnost) se jamči. Tudi slikam podobe svetnikov v vsakoršni velikosti.

M. Ogerčnik v Celovcu,

kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) šte. 35.